

Rektor
Örebro universitet
70182 Örebro

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Joakim Palestro
08-563 086 08
joakim.palestro@hsv.se
BESLUT

2008-04-29
Reg.nr 641-1574-08

Ansökan om examensrätt för civilekonomexamen

Högskoleverket ger Örebro universitet rätt att utfärda civilekonomexamen.

Ärendet

Örebro universitet har i sin skrivelse med Dnr CF 50-207/2008 ansökt om rätten att utfärda civilekonomexamen som yrkesexamen vid universitetet. Universitetet ämnar ge utbildningen första gången under vårterminen 2009. Beräknat antal utbildningsplatser på utbildningen är 160 på årsbasis (80 på våren och 80 till hösten).

Beredning

Örebro universitetet har under våren 2007 ansökt om civilekonomexamen hos Högskoleverket, men i verkets beslut (641-2916-07) fått avslag på sin ansökan med följande motivering:

Ansökan avslås. Örebro universitet saknar lärarkompetens och tillräcklig lärarkapacitet inom redovisning.

I föreliggande ansökan har universitetet redogjort för de lärarförstärkningar inom ämnesområdet redovisning som universitetet vidtagit. Högskoleverket har uppdragit åt professor emeritus Bertil Gandemo, Lunds universitet att som sakkunnig göra en bedömning om de vidtagna åtgärderna är tillräckliga för att säkra god kvalitet inom ämnesområdet redovisning. Den sakkunniges utlåtande finns bifogad som bilaga till detta beslut.

Bedömning och beslut

I enlighet med den sakkunniges yttrande är det verkets bedömning att de kvalitetsmässiga förutsättningarna för Örebro universitet att utbilda civilekonomer nu är uppfyllda. Högskoleverket ger därmed universitetet rätt att utfärda civilekonomexamen.

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande myndighetschef Clas-Uno Frykholm, efter föredragning av utredare Joakim Palestro i närvaro av huvudsekreterare Lena Adamson och informationschef Eva Ferndahl.

Clas-Uno Frykholm

Joakim Palestro

Kopia:
Utbildningsdepartementet
Professor emeritus Bertil Gandemo

Bilaga

Utlåtande rörande kompletterande upplysningar i april 2008 från Örebro universitet till ansökan våren 2008 om civilekonomexamen

Undertecknad har av Högskoleverket ombetts att avge ett utlåtande avseende rubricerade kompletteringar. För Örebro universitet angavs i Högskoleverkets rapport 2007:48 R under rubriken "Lärarkompetens" att det saknades docentkompetent lärare med inriktning mot redovisning. Under rubriken "Lärarkapacitet" angavs att lärarkapaciteten bedömdes vara otillräcklig inom redovisning med tanke på antalet helårsstudenter. Jag begränsar mig nedan till de kompletteringar som avser tidigare påtalade brister.

Lärarkompetens

I utlåtanden från mars 2008 föreslår tre sakkunniga docenten vid institutionen Jonas Gerdin till en professur i redovisning som anges till revision, extern redovisning och/eller ekonomistyrning. Kompetens i extern redovisning skulle värderas speciellt högt. De sakkunniga representerar specialiteterna revision, ekonomistyrning och kommunal redovisning/redovisning för entreprenörföretag. Den gemensamma synen är att Gerdins styrka ligger inom ekonomistyrning, där han är internationellt erkänd. Han har inte fokuserat på extern redovisning i sin forskning men en av de sakkunniga anser att hans forskningsmetoder kan ge starkt framtida stöd till studenter inom extern redovisning och revision. En annan sakkunnig anser att starka meriter inom ekonomistyrning kompenserar brister inom extern redovisning.

Institutionen har som biträdande universitetslektor rekryterat filosofie doktor Tobias Johansson, som forskat om bl.a. kommuners och statliga myndigheters årsredovisningar. Myndigheters årsredovisningar blir alltmer lika företags årsredovisningar och koncernredovisningar (se kapitel 4 i EA 2007 från Ekonomistyrningsverket). Johansson har varit kursansvarig för och undervisat på D-nivå inom extern och intern redovisning. Han har handlett uppsatser på samma nivå inom de nämnda delområdena samt inom finansiell analys.

Precisering av lärarkompetens i extern redovisning har gjorts i förhållande till den tidigare ansökan. Docent Jan Greve med tonvikt inom ekonomi- och verksamhetsstyrning har även haft forskningsprojekt inom extern redovisning. Han har undervisat inom extern redovisning och finansiering samt anlitats i doktorandkurser inom redovisningsteori och som fakultetsopponent på avhandlingar med inriktning mot extern redovisning. Ekonomie doktor Hans Englund har i sin licentiatexamen forskat om finansanalytikens användning av redovisningsinformation och i sin doktorsexamen om styrning i en kommun. Han

har undervisat på C/D-nivå i extern redovisning. Ekonomie doktor Agneta Gustafson har forskat om ideella organisationers redovisning. Hon har undervisat på C/D-nivå i extern redovisning, koncernredovisning och internationell redovisning. För filosofie doktor Sven Helin framgår inte avhandlingsinriktning. Han har undervisat på A/B-nivå och handlett uppsatser på C/D-nivå i bl.a. extern redovisning, finansiering och revision. Doktorerna har för civilekonomutbildning värdefull yrkesverksamhet – Englund som redovisningsekonom och systemutvecklare i en kommun, Gustafson som redovisningschef och revisor samt Helin som revisor och controller. Lärarna i redovisning och ekonomistyrning har medverkat i framtagande av läromedel.

Av bilaga 3 framgår att en adjunkt har inriktning mot redovisning/ekonomistyrning och en mot ekonomistyrning. Ingen doktorand har inriktning mot extern redovisning eller ekonomistyrning.

Finansiering framstår som ett svagt delområde för företagsekonomin lärarkår. Positivt är dock att två professorer i nationalekonomi sysslar med internationell finansiering respektive med finansiella modeller.

Lärarkapacitet

Årsintaget av studenter har enligt uppgift minskat från 200 till 160. Detta i kombination med den lärarkompetens som nämnts ovan torde leda till att lärarkapaciteten i extern redovisning och ekonomistyrning räcker på avancerad nivå. Kompletterande upplysningar visar också att tillräckliga resurser finns för handledning av uppsatser på avancerad nivå.

Viss del av undervisningen på grundläggande nivå torde också kunna förmedlas av disputerade lärare. Några detaljuppgifter om tjänstgöringsförhållanden framgår dock inte av bilaga 3 i kompletteringarna.

Bedömning

Lärarkompetensen har höjts genom tillsättning av en professur. Jag utgår från att anställningsnämnden inte avviker från de sakkunnigas förslag. Professuren rubriceras redovisning (revision, extern redovisning och/eller ekonomistyrning). Den föreslagne innehavaren är stark i ekonomistyrning, medan de sakkunniga är försiktiga i sina skrivningar om kompetensen i extern redovisning. Min bedömning är att forskning i extern redovisning till följd av internationalisering och koppling till finansiering fjärrar sig från forskningen i ekonomistyrning, men jag accepterar de sakkunnigas skrivningar. Lärarkompetensen och kapaciteten har höjts genom tillsättning av en biträdande lektor med inriktning mot redovisning. Därtill har kompetensen hos befintliga lärare preciserats. Återväxten i form av doktorander med inriktning mot extern redovisning och ekonomistyrning måste dock stärkas. Institutionen kan inte enbart förlita sig på rekrytering av disputerade

från andra håll. Doktorer i framför allt extern redovisning är en ”bristvara” i Sverige.

Efter gjorda kompletteringar uppfyller Örebro universitet enligt min bedömning de krav som Högskoleverkets hela bedömagrupp ställde vid bedömning våren 2007 för rätt att utfärda civilekonomexamen.

Askim 2008-04-17

Bertil Gandemo

Professor emeritus i företagsekonomi, särskilt redovisning (Ekonomihögskolan Lunds universitet)